

N:o 13.

Ank. till Riksd. kansli den 12 Mars 1896, kl. 3 e. m.

Betänkande, angående vissa delar af tullbevillningen.

Bland de till bevillningsutskottet hänvisade motioner, som angå förändringar i nu utgående tullbevillning, har utskottet funnit sig böra till behandling i ett sammanhang företaga dem, som afse ändringar i gällande tullsatser å lifsmedel.

Dessa motioner äro:

inom Första Kammaren väckta:

n:o 1, af herr friherre *R. Klinckowström*, angående förhöjd tull å fläsk;

n:o 3, af herr *J. P. Dahlberg*, om nedsättning af tullen å rökt fläsk samt om tullfrihet för fläsk, andra slag;

n:o 10, af herr friherre *R. Klinckowström*, angående tull å potatis; och

n:o 13, af herr *P. J. Andersson*, angående förhöjning af tullen å fläsk;

samt inom Andra Kammaren väckta:

n:o 18, af herr *J. Petersson* i Boestad, om förhöjning af tullen å fläsk;

n:o 25, af herr *O. Erickson* i Bjersby m. fl., angående höjning af tullen å fläsk;

n:o 118, af herr *J. E. Schödén*, angående upphäfvande af tullen å fläsk, andra slag;

n:o 167, af herr *A. W. Styrländer*, angående nedsättning af tullen å spanmål;

n:o 179, af herr *C. G. Thor* med instämmande af herr *J. Bromée* m. fl., angående tullfrihet å fläsk, andra slag;

n:o 188, af herr *N. Jönsson* i Gammalstorp m. fl., om tull å potatis; och

n:o 195, af herrar *J. Olsson* från Stockholm och *J. E. Nordin* i Sättna, angående tullfrihet för spannmål.

Öfver dessa framställningar, för hvilkas innehåll utskottet vill här nedan närmare redogöra, går utskottet nu att afgifva betänkande.

Spannmål. I sin ofvanberörda motion har herr *Styrlander*, under förmålan att de af förra årets Riksdag å omalen och malen spannmål satta tullar, enligt hans åsigt, vore allt för höga, föreslagit, att Riksdagen ville besluta att nedsätta tullsatserna å *spannmål, omalen och malen*, till de i tulltaxan af den 8 Juni 1892 bestämda belopp.

Herrar *Olsson* och *Nordin* betona, att, enligt deras förmenande, all tullbeskattning å lifsmedel vore förkastlig, såsom företrädesvis drabbande de mindre bemedlade i samhället, samt hemställa, att *spannmål, malen och omalen, alla slag*, måtte blifva tullfri, och att denna tullfrihet måtte inträda den 1 Juli innevarande år.

I tulltaxan af den 8 Juni 1892 hafva bestämmelserna rörande artikeln spannmål följande lydelse:

Spannmål:

omalen:

a) råg, hvete, korn, majs samt ärtor och bönor	
per 100 kg.	kronor 1: 25
b) hafre och vicker	<i>fria</i>
c) malt, äfven krossadt, per 100 kg.	kronor 1: 50
d) andra slag, ej specificerade, per 100 kg.	» 1: 25

malen:

mjöl och gryn, alla slag	» 2: 50.
--------------------------------	----------

Enligt nu gällande tulltaxa utgår tullen för råg, hvete, korn, majs, ärtor och bönor samt andra, ej specificerade slag spannmål med 3 kronor 70 öre, för malt, äfven krossadt, med 5 kronor, samt för alla slag mjöl och gryn med 6 kronor 50 öre, allt per 100 kilogram, hvaremot hafre och vicker fortfarande äro tullfria.

Då Riksdagen så nyligen som under sistlidet är beslutit att belägga spannmål med ökade tullafgifter, samt täta omkastningar i tullagstiftningen torde verka synnerligen ofördelaktigt på ett lands näringslif, anser utskottet redan af detta skäl någon ändring af nu gällande tullsatser å spannmål icke böra vidtagas; och då härtill kommer, att vårt lands jordbruksnäring, långt ifrån att befinna sig i en ställning, som kunde medgifva ett upphäfvande eller ens ett nedsättande af sagda tullsatser, tvärtom fortfarande har att kämpa med stora svårigheter, kan utskottet så mycket mindre finna anledning att tillstyrka bifall till någon dylik åtgärd.

Utskottet hemställer därför,

1:o) att herr Styrlanders motion icke måtte af Riksdagen bifallas; samt

2:o) att herrar Olssons och Nordins motion icke heller måtte bifallas.

Tullen å fläsk har berörts i icke mindre än sju af ofvan omförmälda motioner. I tre af dessa, nemligen de af herrar friherre *Klinckowström*, *Andersson* samt *Erickson* m. fl. väckta, yrkas förhöjning af tullen å *rökt fläsk* till 30 öre per kilogram och å *andra slag* till 20 öre per kilogram. Herr *Petersson* föreslår en tullsats å »fläsk» af 20 öre per kilogram. I fråga om tiden för de förhöjda tullsaternas trädande i kraft hemställer herr friherre *Klinckowström*, att desamma skola jemväl under innevarande år, såsom tilläggsafgifter till den förut beslutade tullbevillningen, utgöras från och med den 1 Mars, samt herrar *Andersson* och *Erickson* m. fl., att höjningen skall tillämpas så fort ske kan.

Fläsk.

Tullfrihet för *fläsk*, *andra slag*, yrkas af herrar *Dahlberg*, *Schödén* samt *Thor*, med hvilken herr *Bromée* m. fl. instämt; och föreslår herr *Dahlberg* derjemte, att tullen å *rökt fläsk* måtte bestämmas till 10 öre per kilogram, och att tillämpningen af den skattelindring, som på grund af hans motion kunde medgifvas, måtte inträda så snart grundlagsenligt kunde ske.

Af de motionärer, som påyrka förhöjning i nu utgående tullafgifter å fläsk, har till stöd för detta yrkande hufvudsakligen anförts följande: Vid 1892 års riksdag hade, med anledning af då rådande höga pris å lifsförnödenheter, i sammanhang med nedsättning af andra tullar å lifsmedel, äfven tullen å fläsk blifvit nedsatt från 20 till 10 öre per kilo-

gram. Sedermera hade Riksdagen beslutit att höja tullen å vissa jordbruksalster utöfver det belopp, hvarmed den före år 1892 utgått; men tullen å fläsk hade, oaktadt priset å sådan vara alltjemt nedgått, fortfarande bibehållits oförändrad. För närvarande vore priset å fläsk så lågt, att uppfödande af svinkreatur för afsalu vore förlustbringande. Ett sådant förhållande måste vara till största skada icke blott för idkare af jordbruk i stor skala, utan ock för egare af mindre gårdar, torpare och andra, hvilka ofta icke hade någon annan landtmannaprodukt än fläsk att afyttra. En höjning af tullen å fläsk, hvilken skulle medföra minskning i den ansenliga importen af amerikansk vara och dermed en ökad afsättning för den svenska, vore därför i högsta grad af behovet påkallad. — Särskildt anmärker herr friherre Klinckowström, att som numera i Sverige produceras ett synnerligen fetthaltigt fläsk, jemförligt med det amerikanska, detta senare kunde undvaras, samt att de personer, som hufvudsakligen använde amerikanskt fläsk, nemligen de norrländske arbetarne, i allmänhet vore så väl aflönade, att de mycket väl kunde komma ut med den ökning i priset å fläsk, som, till hela den jordbrukande befolkningens båtnad, kunde blifva en följd af den föreslagna tullförhöjningen, en ökning, som i allt fall icke kunde blifva synnerligen stor, då produktionen af fläsk inom landet redan öfverstege behovet.

Å andra sidan anföres hufvudsakligen, att då det amerikanska fläsket, på grund af dess säregna beskaffenhet, dess utomordentligt stora fetthalt och dess egenskap att utan vidare tillredning kunna förtäras, vore en nödvändighetsvara för den norrländska arbetarebefolkningen, tull å fläsk icke kunde i nämnvärd mån inskränka förbrukningen af den amerikanska varan, som nära nog ensamt af nämnda befolkning användes, samt att denna tull ej skulle utgöra något skydd för den inhemska produktionen, utan allenast verka såsom en finanstull, som skulle drabba de minst bemedlade klasserna i vårt lands nordliga delar.

Visserligen har, på sätt af statistiken framgår, utförseln af fläsk, andra slag, hvilken år 1893 uppgick till 6,577,759 kilogram, sedan dess ökats till omkring 9,728,000 kilogram under år 1895; men å andra sidan har äfven införseln af denna vara, hvilken år 1893 uppgick till endast 3,654,576 kilogram, ansenligt stigit, i det den år 1895 utgjorde omkring 6,469,000 kilogram. Denna omständighet i förening med nu gällande, för producenterna förlustbringande pris å fläsk synes utskottet vara ett synnerligen talande skäl för en återgång till den tullsats, som gälde under åren närmast före 1892. En sådan åtgärd skulle otvifvelaktigt vara till stort gagn för den betydliga del af landsbygdens befolkning, som icke idkar jordbruk i sådan omfattning, att den kan draga någon väsentlig nytta af

spannålstullarne, då den derigenom skulle blifva i tillfälle att af svinafveln hemta en väl behöflig inkomst. — Hvad beträffar artikeln rökt fläsk, är väl införseln deraf, om ock öfverstigande utförseln, icke synnerligen betydande. Utskottet anser emellertid, att en ökning af tullen å fläsk, andra slag, bör medföra en tullförhöjning äfven å rökt fläsk; och finner utskottet den föreslagna tullsatsen, 30 öre pr kilogram, i detta afseende vara den lämpliga.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer utskottet,

3:o) att tullen för *fläsk, rökt*, måtte höjas till 30 öre per kilogram; och

4:o) att tullen för *fläsk, andra slag*, måtte höjas till 20 öre pr kilogram.

Vidkommande tiden, då de föreslagna höjda tullsatserna böra träda i kraft, får utskottet hemställa,

5:o) att Riksdagen måtte medgifva, att den eller de förhöjda tullsatser, som vid behandlingen af detta betänkande kunna varda af Riksdagen beslutade i fråga om artikeln fläsk, må tillämpas från och med den dag under innevarande år, som af Kongl. Maj:t bestämmes.

Härjemte hemställer utskottet,

6:o) att samtliga ofvan omförmälda motioner, som afse ändring eller upphäfvande af tullsatserna å fläsk, alla slag, måtte anses besvarade genom utskottets hemställanden under 3:o), 4:o) och 5:o) här ofvan.

I sin ofvanberörda motion, n:o 10 inom Första Kammarén, föreslår *Potatis.* herr friherre *Klinckowström*,

»att Riksdagen ville dels besluta, att nedannämnda landtmannaprodukt måtte åsättas följande införselstullafgifter, nemligen:

Potatis, äfven krossad eller rifven, från och med den 15 Juni till den 31 Augusti 3 kronor per 100 kilogram och under de återstående delarne af året 1 krona 50 öre per 100 kilogram;

dels ock besluta, att, för den händelse tull åsättes ifrågavarande artikel, tullsatserna för denna artikel skola jemväl under innevarande år, såsom tilläggsafgifter till den förut beslutade tullbevillningen, utgöras från och med den 1 Mars.»

Herr Jönsson m. fl. föreslå, att potatis, äfven krossad eller rifven, måtte beläggas med en tullsats af 1 krona per 100 kilogram.

Till stöd för sina yrkanden erinrar herr friherre Klinckowström derom, att priset å potatis vid flere tillfällen varit synnerligen lågt, hufvudsakligen på grund af import från Tyskland af sådan vara, samt framhåller, att en tull, som kunde hindra eller inskränka en sådan import, vore så mycket nödvändigare, som den tyska potatisen här kunde utbjudas två till tre veckor förr än den svenska; hvarjemte herr friherre Klinckowström, i fråga om den s. k. tidiga potatisen, anmärker, att denna bör draga en högre tullsats, då den endast är en lyxartikel.

Herr Jönsson m. fl. anföra såsom skäl för yrkandet om åsättande af tull å potatis, att den obehindrade importen af utländsk potatis vore till skada för jordbruket i vårt land, särskildt i de trakter, der på grund af jordmånens beskaffenhet odlingen af potatis vore jordbrukets förnämsta inkomstkälla, samt att, då potatis här odlades i en för behofvet tillräcklig myckenhet, något giltigt skäl mot åsättande af tull derå icke finnes.

Införseln af potatis har under nedannämnda år utgjort

år 1890	8,363,813 kg.
» 1891	5,340,505 »
» 1892	3,395,068 »
» 1893	3,594,888 »
» 1894	1,762,312 »

En jämförelse mellan dessa siffror och storleken af landets medelskörd af potatis — hvilken för tioårsperioden 1885—1894 beräknats till 18,795,700 hektoliter, motsvarande, om en hektoliter antages väga 62 kilogram, 1,165,333,400 kilogram — synes utskottet gifva vid handen, att importen af potatis under vanliga förhållanden icke är af sådan betydelse, att priset å den svenska varan kan deraf i nämnvärd mån påverkas; hvarjemte den omständigheten, att fraktkostnaden för potatis, såsom varande en tung och skrymmande vara, är i förhållande till dess värde särdeles stor, torde utgöra tillräckligt hinder för någon mera betydande införsel deraf. Verkningarna af en tull å detta födoämne, som särskildt för de minst bemedlade klasserna är af allra största vikt, skulle vid en

felslagen potatisskörd sannolikt visa sig genom en för dem betungande prisförhöjning. Då sålunda tullen under vanliga förhållanden icke gagnar producenterna, men under vissa omständigheter kunde komma att verka menligt för konsumenterna, anser utskottet någon sådan icke böra ifrågakomma.

Utskottet hemställer därför,

7:o) att herr friherre Klinckowströms ifrågavarande motion icke måtte bifallas; samt

8:o) att herr Jönssons m. fl. motion icke heller måtte bifallas.

Stockholm den 10 Mars 1896.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservationer:

vid *punkten 1:o*):

af herrar friherre *von Schwerin*, *Collander*, *S. M. Olsson*, *Lundström* och *Bruhn*;

vid *punkten 2:o*):

af herr *G. Jansson*, hvilken anförde:

»Då jag inom utskottet biträdt den åsigt, som påyrkat, att nu inga rubbningar borde ske i de så kallade lifsmedelstullarna, och då utskottet visserligen beträffande spanmål, omalen och malen, gjort denna mening gällande, men deremot på artikeln fläsk, andra slag, föreslagit att fördubbla nu åsatta tullsats, så får jag under sådana förhållanden påyrka nedsättning i tullen å malen spanmål samt i dylikt afseende åberopa utredningen i den reservation, som vid 1895 års riksdag i bevillningsutskottets betänkande n:o 2 afgafs af herr *Joh. Johansson* i Noraskog med flera, hvarigenom ådagalades, att den af utskottet då föreslagna och af Riksdagen antagna relationen mellan tullen å omalen och malen spanmål är alldeles för hög och i följd deraf oskäligt gynnar qvarnegareintresset på jordbrukarens be-kostnad. Beträffande storleken af den behöfliga nedsättningen för att åstadkomma en rättvisare och för jordbruket mera gynsam relation, så borde denna, enligt i åberopade reservation angifna beräkningsgrunden, ingalunda vara obetydlig, men jag skall dock endast nu påyrka en ned-

sättning af 25 öre per 100 kg. för att derigenom åtminstone erhålla något vederlag för den af utskottet föreslagna högre fläsktullen.

På grund af hvad jag anført får jag hemställa,

1:o) att, tullen å spanmål, malen, mjöl, gryn, alla slag, måtte sänkas från nu utgående kronor 6: 50 per 100 kg. till kronor 6: 25.

2:o) att, om min hemställan i första punkten af Riksdagen bifalles, utskottet då måtte föreslå de ändringar i tulltaxan, som deraf kunna finnas vara behöfliga»;

vid *punkterna* 1:o) och 2:o):

af herr *Fredholm*, hvilken anført:

»Med fasthållande af den uppfattning om spanmålstullens olämplighet såsom skyddstull och orättvisa såsom finanstull, jag vid sistlidne riksdag uttalade i en till bevillningsutskottets betänkande n:o 2 fogad reservation, har jag naturligtvis icke kunnat biträda hvad utskottet nu i punkterna 1 och 2 hemställt, hvadan jag härmed fritager mig från all delaktighet i utskottets beslut»;

vid *punkterna* 3:o) och 4:o):

af herr *Fredholm*, i hvilken yttrande herrar friherre *von Schwerin* och *Collander* instämt:

»Efter att fläsk i 30 år från 1858 till 1888 varit vid införsel tullfritt, åsattes detsamma den 1 Juli sistnämnda år en tullsats af 25 öre per kg. »rökt» och 20 öre per kg. »andra slag». Den 21 Juni 1892 nedsattes sistnämnda tullsats i enlighet med en af Kongl. Maj:t till 1892 års riksdag afgifven proposition till 10 öre per kg. Dessa tullsats af 25 och 10 öre äro ännu gällande, oaktadt försök till ändring icke saknats. Vid 1893 års riksdag väcktes i Andra Kammaren motion om tullfrihet å fläsk, andra slag, hvilken motion af bevillningsutskottet tillstyrktes och äfven af Andra Kammaren bifölls, men afslogs af den Första. I den gemensamma omröstningen röstade 116 af Andra Kammarens ledamöter för tullfrihet. Vid 1895 års riksdag väcktes tre motioner om förhöjning af förenämnda tullsats till 20—30 öre, men derjemte en motion, understödd af 21 af kammarens ledamöter, om tullfrihet. Bevillningsutskottet föreslog då en förhöjning i tullen å fläsk, andra slag, till 20 öre, mot hvilket beslut dock 8 af Andra Kammarens ledamöter i utskottet reserverade sig för bibehål-

lande af tullsatsen vid oförändradt belopp, 10 öre. Denna reservation godkändes af Andra, men ej af Första Kammaren, och vid den derom företagna gemensamma omröstningen röstade i Andra Kammaren 141 för reservationen och 76 för utskottets förslag.

Nu vill man åter upptaga den strid om fläsktullen, som under senaste fyra år tre gånger blifvit af Riksdagen afgjord till förmån för status quo. De slag af rökt fläsk, som äro föremål för en ringa införsel, kunna svårligen hänföras till oundgängliga lifsförnödenheter, och med afseende å dem kan det därför vara mindre viktigt, om man höjer tullen. Men förhållandet är ett helt annat med afseende å fläsk, andra slag. Säsom utgörande ett af befolkningens viktigaste animala födoämnen, i synnerhet för denna befolknings mindre bemedlade del, är det af synnerligen stor vikt, att detta födoämne ej genom tullen fördyras.

Man kan här icke göra gällande den annars framhållna synpunkten om nödvändigheten af att medelst tull skydda en inhemsk näring från en öfvermäktig utländsk konkurrens, ty lyckligtvis exportera vi af fläsk mer än vi importera, och dessutom är det fläsk, som utgör föremål för inhemsk produktion, en helt annan vara än det, som vi importera. En tull på det senare verkar därför alldeles icke som ett skydd på det förra. Det svenska fläsket betingar också på den utländska marknaden ett mycket högre pris än det amerikanska, hvilket nästan uteslutande är det, som hit införes.

Prisen å fläsk i England voro å:

	Svenskt fläsk.	Amerikanskt fläsk.
1891.....	98 öre pr kg.	50 öre pr kg.
1892.....	102 » » »	55 » » »
1893.....	112 » » »	85 » » »
1894.....	98 » » »	63 » » »
1895 sept.....	95 » » »	53 » » »

Från September förra året har visserligen priset å svenskt fläsk fallit betydligt på den engelska marknaden, så att det i början på detta år var nere i 54 öre per kg., men ett så stort prisfall torde icke kunna vara annat än öfvergående och läser under inga omständigheter kunna afhjelpas genom det af motionärerna föreslagna högre tullskyddet. Utförseln af fläsk har derjemte åren 1892—94 varit dubbelt större till Danmark än till England, under det att till sistnämnda land under de fyra föregående åren utfördes mer än till det förstnämnda.

För att lemna tillfälle till bedömande, huru införseln och utförseln ej blott af fläsk, utan äfven af lefvande svin under de sista tolf åren vexlat, lemnas här ett sammandrag af de officiella statistiska uppgifterna ej blott derom, utan äfven om huru införseln fördelats på landets olika orter och utförseln på olika länder. Intill medlet af 1888 var mängden af importeradt fläsk, alla slag, sammanfördt under en rubrik, och därför har före denna tid ej kunnat skiljas på »rökt» och »andra slag». De anförda siffrorna äro fördelade i tre grupper, hvardera omfattande fyra år. Den första gruppen omfattar tiden 1884—87, då tullfrihet egde rum, den andra 1888—91, då tullen å fläsk, andra slag, var 20 öre pr kg. och den tredje 1892—95, då tullen derå var nedsatt till 10 öre. För hvarje grupp är det årliga medeltalet, för så vidt det kunnat utrönas, angifvet.

In- och utförsel af fläsk i ton.

År.	Införsel.			Utförsel.		
	Andra slag.	Rökt.	Summa.	Andra slag.	Rökt.	Summa.
1884	—	—	5,922	—	—	323
1885	—	—	10,182	—	—	1,242
1886	—	—	9,537	—	—	1,588
1887	—	—	8,032	—	—	3,125
Medeltal	—	—	8,418	—	—	1,570
1888	—	—	5,448	—	—	4,735
1889	4,790	8	4,798	7,440	26	7,466
1890	8,208	12	8,220	5,958	3	5,961
1891	6,327	11	6,338	5,033	1	5,034
Medeltal	6,442	10	6,201	6,144	10	5,799
1892	7,313	8	7,321	6,664	1	6,665
1893	3,655	6	3,661	6,578	1	6,579
1894	6,014	6	6,020	8,063	1	8,064
1895	—	—	6,469	—	—	9,728
Medeltal	5,661	7	5,868	7,102	1	7,759

In- och utförsel af levande svin.

År.	I n f ö r s e l.				U t f ö r s e l.			
	Fargaltar.		Svin, andra slag.		Fargaltar.		Svin, andra slag.	
	Styck.	Kg.	Styck.	Ton.	Styck.	Kg.	Styck.	Ton.
1884	50	4,250	9,289	485	54	4,590	50,113	5,312
1885	65	5,525	7,009	743	53	4,505	32,172	3,410
1886	45	3,825	8,758	928	4	340	31,956	3,387
1887	38	3,230	13,022	1,380	22	1,870	37,120	3,935
Medeltal	50	4,208	9,520	884	33	2,826	37,840	4,011
1888	11	1,095	4,221	212	—	—	171	19
1889	9	783	3,921	86	—	—	2,550	237
1890	24	2,018	3,716	68	11	933	6,239	169
1891	20	1,598	4,110	68	74	6,403	7,506	335
Medeltal	16	1,374	3,992	109	43	3,668	4,117	190
1892	3	277	1,917	38	167	14,365	8,733	382
1893	1	242	1,474	29	62	10,163	1,824	247
1894	5	464	1,052	18	24	4,735	2,547	290
Medeltal	3	328	1,481	28	84	9,754	4,368	306
1895 alla slag	570				alla slag 5,750			

Införsel af fläsk, andra slag, i ton.

År.	Till Norrland.				Till öfriga orter.	S u m m a.
	Öfver norrländska kuststäder.	Öfver norska gränsen.	Öfver Stockholm.	S u m m a.		
1884	642	462	1,808	2,912	3,010	5,922
1885	752	1,280	2,849	4,881	5,301	10,182
1886	856	1,381	2,748	4,985	4,552	9,537
1887	728	1,487	1,970	4,185	3,847	8,032
Medeltal	745	1,153	2,344	4,241	4,178	8,418
1888	121	1,650	485	2,256	3,192	5,448
1889	1,361	1,265	1,464	4,090	700	4,790
1890	1,948	2,251	2,292	6,491	1,717	8,208
1891	1,450	1,158	1,968	4,576	1,751	6,327
Medeltal	1,220	1,581	1,552	4,353	1,840	6,193
1892	1,544	1,714	2,185	5,443	1,870	7,313
1893	924	1,027	949	2,900	755	3,655
1894	1,391	1,644	1,424	4,459	555	6,014
Medeltal	1,286	1,462	1,519	4,267	1,060	5,661

Utförsel af fläsk i ton.

År.	Till Norge.	Till Danmark.	Till Tyskland.	Till England.	Hela utförseln.
1888	—	2,672	—	2,061	4,735
1889	—	3,772	—	3,692	7,466
1890	17	2,055	4	3,883	5,961
1891	12	2,217	12	2,793	5,034
Medeltal	15	2,679	8	3,107	5,799
1892	16	4,066	12	2,570	6,665
1893	25	3,355	1	3,197	6,579
1894	56	5,132	5	2,872	8,064
Medeltal	32	4,184	6	2,880	7,103

Utförsel af lefvande svin i ton.

År.	Till Norge.	Till Danmark.	Till Tyskland.	Till England.	Hela utförseln.	
1888	19	—	—	—	stykke 171	ton 19
1889	—	—	—	237	» 2,550	» 237
1890	46	21	3	99	» 6,250	» 170
1891	27	191	123	—	» 7,580	» 341
Medeltal	31	106	63	168	» 4,138	» 192
1892	—	146	209	—	» 8,900	» 396
1893	—	—	256	—	» 1,880	» 257
1894	—	35	260	—	» 2,580	» 295
Medeltal	—	91	242	—	» 4,453	» 316

Af förestående tabeller framgår, att samtidigt utförseln ökats i ungefär samma mån som införseln minskats. Utförseln utgjorde nemligen i årligt medeltal

1884—87.....	fläsk	1,570	ton;	svin	4,011	ton	=	5,581
1888—91.....	»	5,799	»	»	190	»	=	5,989
1892—95.....	»	7,759	»	»	306	»	=	8,065

under det att införseln likaledes i årligt medeltal var

1884—87.....	fläsk	8,418	ton;	svin	884	ton	=	9,302
1888—91.....	»	6,201	»	»	109	»	=	6,310
1892—95.....	»	5,868	»	»	28	»	=	5,896.

Vidare finner man, att, oaktadt införseln af fläsk under åren 1884—94 så betydligt nedgått, så har dock deraf till Norrland, hvartill här torde inräknas Vermland och Dalarne, för hvarje fyraårsperiod i årligt medeltal införts ungefär lika mycket eller omkring 4,285 ton. Den minskade införseln gäller sålunda rikets öfriga delar, och detta leder till det resultat, att då införseln till Norrland under åren 1884—87 utgjorde endast hälften af den hela, har den sedermera proportionsvis så ökats, att den 1888—91 utgjorde två tredjedelar och åren 1892—94 fyra femtedelar af hela införseln.

Man finner häraf, att arbetaren i Norrland är den, som hufvudsakligen begagnar sig af det amerikanska fläsket på grund af dettas för honom synnerligen värderika egenskaper. Huru tullsatsen än vexlat, har han förskaffat sig sitt behof deraf i samma utsträckning som förut, och efter all sannolikhet skall han dermed fortfara i den närmast öfverskådliga framtiden. Fläsktullen, som ej visat sig kunna hämma importen af amerikanskt fläsk till Norrland, har sålunda visat sin oförmåga att, hvad denna landsdel beträffar, verka »skyddande» för det svenska fläsket. För norrländska arbetarne blir fläsktullen i följd deraf endast en konsumtionsskatt af en för dem högst afsevärd betydelse. Redan nu drabbar denna fläsktull de norrländska arbetarne med en skatt af omkring 430,000 kr. om året — och den vill man fördubbla!

Då fläsktullen sålunda ej kan betraktas som en skyddstull, utan faktiskt verkar som en finanstull, och då denna tull derjemte på ett synnerligen känbart sätt drabbar den obemedlade befolkningen, och nästan utslutande denna, företrädesvis i Norrland — en befolkning, som redan förut är högt betungad med konsumtionsskatter på sina lifsförnödenheter — så

vore det utan tvifvel ur politisk-ekonomisk synpunkt riktigast att helt och hållet afskaffa denna tull. Föga utsigt torde dock förefinnas för att »under nuvarande tullpolitiska förhållanden» kunna vinna bifall till ett yrkande derom.

Så mycket torde man dock kunna förvänta, att ingen höjning i den nu gällande tullen, på sätt utskottet föreslagit, kommer till stånd. Det tillkommer visserligen icke mig att gifva vännerna af tullskydd något råd, men jag kan dock vid detta tillfälle icke underlåta att till deras bepröfvande underställa dem den frågan: Kan det från deras synpunkt vara klokt att utan tvingande anledning i allt högre grad tullbeskatta den obemedlade befolkningens oundgängligaste nödvändighetsvaror? Männe icke på det sättet den tullbyggnad, som de under senare åren med så mycken ansträngning upprest, kommer att på ett betänkligt sätt undermineras.

För min del finner jag det icke mindre obilligt än orättvist att ytterligare öka de tunga skattebördor, som nu trycka den obemedlade befolkningen. Ett sådant tillvägagående blir för mig ännu mera motbjudande, om meningen skulle vara att genom en ökad fläsktull fritaga samhällets mera burgna medlemmar från utgörande af den på grund af 1892 års urtima riksdags beslut dem påförda tilläggsbevillning; och man saknar ingalunda anledning att förmoda något sådant, då man finner, att större delen af de 40 ledamöter af Andra Kammaren, som motionerat om fläsktullens höjande, icke dragit i betänkande att äfvenledes framlägga motion om tilläggsbevillningens upphörande för år 1897.

På det att de vid urtima riksdagen 1892 af regering och Riksdag högtidligen afgifna löftena till de mest betungade skattdragandenas förmån icke måtte blifva helt och hållet bortglömda, utan snarare i någon mån infriade, och på i öfrigt angifna skäl tillåter jag mig hemställa,

att Riksdagen, med afslag å hvad bevillningsutskottet i föreliggande punkter 3 och 4 hemställt, måtte bibehålla tullen å fläsk, såväl rökt som andra slag, vid nu fastställda belopp, eller 25 öre per kg. för det förra och 10 öre per kg. för det senare;

samt af herrar *G. Jansson, S. M. Olsson, Lundström, Dieden* och *Bruhn*, hvilka instämt i det slut, hvartill herr *Fredholm* kommit, eller att tullen å artikeln *fläsk, rökt* och *andra slag*, må bibehållas vid de nu fastställda beloppen;

vid punkterna 7:o och 8:o):

af herrar af *Burén* och *Söderberg*, hvilka yttrat:

»Man går för långt, då man af importens och exportens mindre betydelse sluter, att en tull å ifrågavarande artikel skulle sakna betydelse», säger bland annat 1895 års bevillningsutskott och fortsätter: »Då den år 1888 ifrågavarande artikel åsatta tull vid 1892 års riksdag borttogs, kunde detta med hänsyn till de då för tillfället rådande höga lifsmedelsprisen möjligen hafva skäl för sig, men att nu, då jordbruket är i stort behof af skydd för sina produkter, låta tullfriheten fortfara, anser utskottet mindre lämpligt. Utskottet håller dock före, att tullsatsen bör kunna begränsas till samma belopp som det år 1888 åsatta eller 50 öre per 100 kilogram.»

Då enligt vår åsigt inga förändrade förhållanden inträdt, hvarför man skall frångå denna af 1895 års bevillningsutskott uttalade mening och yrkande, anhålla vi, att Riksdagen måtte besluta:

1:o) att tullen för potatis, äfven krossad och rifven, måtte bestämmas till 50 öre per 100 kg.;

2:o) att Riksdagen måtte medgifva, att de tullsatser, som vid behandlingen af detta betänkande kunna varda af Riksdagen beslutade i fråga om artikeln potatis, må tillämpas från och med den dag under innevarande år, som af Kongl. Maj:t bestämmes.»

Herr *Weinberg* har anhållit få antecknadt, att han icke deltagit i behandlingen af de i detta betänkande omförmälda frågor.
